

De basisbankdienst voor asielzoekers en vluchtelingen

Veelgestelde vragen

Inleiding

Ook vluchtelingen en asielzoekers hebben toegang tot de basisbankdienst

Een bankrekening maakt voor de burger onmiskenbaar deel uit van zijn dagelijkse leven. Via zijn rekening kan hij facturen betalen door middel van een overschrijving, zijn salaris of kinderbijslag ontvangen, huurgeld storten, ...

Net omdat een bankrekening een onmisbaar instrument is om in de samenleving te kunnen functioneren, heeft iedereen **recht op een basisbankdienst**. Dankzij die dienst kan voor een beperkt bedrag een zichtrekening bij een bank worden geopend voor de uitvoering van diverse bankverrichtingen.

Uiteraard kunnen ook **vluchtelingen en asielzoekers** gebruik maken van de basisbankdienst. De dienst is immers een essentieel hulpmiddel tot financiële inclusie en sociale integratie.

Vanop het terrein uiten ngo's en hulporganisaties echter hun bezorgdheid omtrent bepaalde onduidelijkheden in verband met de basisbankdienst voor asielzoekers en vluchtelingen.

Febelfin heeft daarom, in overleg met haar leden, de toezichthouder en het Agentschap Integratie en Inburgering, een lijst van **FAQ** opgesteld die een leidraad biedt bij het aanbod van de basisbankdienst aan vluchtelingen en asielzoekers.

De bijdrage van Febelfin in de VBO-Task Force Vluchtelingencrisis

In september 2015 richtte het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) de Task Force Vluchtelingencrisis op. Die Task Force bestaat uit VBO-sectorfederaties, waaronder Febelfin, overheidsorganen en hulporganisaties.

De Task Force heeft tot doel een geëngageerde en tegelijk realistische en haalbare bijdrage van het bedrijfsleven voor een oplossing van het vluchtelingenprobleem uit te werken.

De werkzaamheden van de Task Force zijn verdeeld over een aantal clusterwerkgroepen. Febelfin coördineert enkele van die werkgroepen.

De lijst met FAQ over de basisbankdienst is een van de concrete verwezenlijkingen van de Task Force.

Veelgestelde vragen

1. Wat is de basisbankdienst?

Het Wetboek Economisch Recht¹ verplicht iedere Belgische kredietinstelling om, onder bepaalde voorwaarden, consumenten een basisbankdienst aan te bieden.

De basisbankdienst laat toe om volgende verrichtingen uit te voeren:

1. contanten (in België) op een betaalrekening plaatsen;
2. contanten van een betaalrekening op nemen;
3. de betaalrekening beheren met alle verrichtingen die daarvoor nodig zijn;
4. voor zover deze niet leiden tot een debetstand, betalingstransacties (handelingen waarbij geldmiddelen worden gedeponereerd, overgemaakt of opgenomen) uitvoeren waaronder:
 - domiciliëringen;
 - betalingstransacties via een betaalinstrument (een gepersonaliseerd instrument, zoals een betaalkaart (geen kredietkaart), waarvan gebruik kan worden gemaakt om een betalingsopdracht te initiëren);
 - overschrijvingen, met inbegrip van doorlopende betalingsopdrachten.

De aanvraag dient schriftelijk te gebeuren op een aanvraagformulier dat de bank ter beschikking stelt.

2. In welke gevallen kan de bank de basisbankdienst weigeren?

De bank kan de aanvraag tot basisbankdienst enkel weigeren indien:

- De consument reeds over basisbankdienst beschikt;
- De consument reeds een andere zichtrekening heeft, zelfs bij een andere bank;
- De consument rekeningen heeft voor minstens 6.000 euro (bv. zicht- of spaarrekeningen). Hierbij komt ook het geld dat de consument aanhoudt op rekeningen bij andere banken in aanmerking;
- De consument reeds kredietovereenkomsten heeft afgesloten voor minstens 6.000 euro;
- De consument oplichting, misbruik van vertrouwen, frauduleus faillissement, valsheid in geschrifte, of het witwassen van kapitalen gepleegd heeft.

¹ Dit Q&A-document heeft enkel tot doel een antwoord te bieden op enkele veelgestelde vragen inzake de basisbankdienst en primeert dus geenszins op de wettelijke bepalingen zoals omschreven in boek VII van het Wetboek economisch recht, op de wettelijke en reglementaire bepalingen van de Wet van 11 januari 1993 op de voorkoming van het gebruik van het financieel stelsel voor witwassen en terrorismefinanciering (of gelijkaardige regelgeving naar buitenlands recht), noch op de omzendbrieven en aanbevelingen van de bevoegde toezichthouders in dat verband.

In geval van weigering van deze dienst is de bank wettelijk verplicht deze beslissing op het aanvraagformulier te motiveren en hiervan gratis kopij te bezorgen aan de consument. Ze dient elke weigering onverwijld naar Ombudsfina te sturen.

3. Wie heeft recht op de basisbankdienst?

Enkel consumenten hebben recht op basisbankdienst.

Dit zijn natuurlijke personen die niet handelen in het kader van een handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit.

Concreet worden ondernemingen zoals vennootschappen, vzw's en verenigingen uitgesloten van het toepassingsgebied van de basisbankdienst.

4. Is de basisbankdienst toegankelijk voor asielzoekers²?

Ja.

5. Is de basisbankdienst toegankelijk voor erkende vluchtelingen³?

Ja.

6. Is de basisbankdienst toegankelijk voor subsidiair beschermden⁴?

Ja.

7. Gelden de bestaande identificatieregels bij het aangaan van een klantenrelatie ook voor de basisbankdienst?

Ja. Ook vooraleer een basisbankdienst aan te bieden moeten banken hun cliënten identificeren en deze identiteit verifiëren. Zonder een identificatie en verificatie conform de antiwitwaswetgeving en de gebruikelijke procedures van de bank is het aanbieden van een basisbankdienst niet toegestaan.

8. Welke gegevens moet de bank opvragen?

Banken moeten de volgende identificatiegegevens aan de hand van een bewijsstuk nagaan:

- de naam en de voornaam;
- de geboortedatum en geboorteplaats.

² De asielzoeker dient bij zijn aankomst in België een asielaanvraag in bij Dienst Vreemdelingenzaken. Vanaf dat moment start de asielprocedure. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen onderzoekt deze asielaanvragen.

³ Internationale bescherming voor personen die hun land van herkomst hebben verlaten omdat ze er vervolgd werden omwille van hun nationaliteit, ras, politieke of religieuze overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep (Vluchtelingenconventie van Genève).

⁴ Internationale bescherming voor personen die bij een eventuele terugkeer naar hun land van herkomst een reëel risico lopen op ernstige schade (doodstraf, foltering, onmenselijke behandeling, ernstige bedreiging van het leven van een burger door willekeurig geweld).

9. Moet de bank ook het adres opvragen?

Hiervoor gelden dezelfde regels als voor andere cliënten. In de meeste gevallen zal de bank het adres van de cliënt opvragen.

10. Kan de bank de basisbankdienst weigeren als de aanvrager geen vast adres heeft?

Neen. Asielzoekers, erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden moeten steeds een woonplaats kiezen in het kader van hun procedure. Het tijdelijk karakter van deze woonplaats vormt geen rechtvaardiging om de basisbankdienst te weigeren.

11. Aan de hand van welke documenten moet de bank de vereiste identificatiegegevens van een asielzoeker, erkende vluchteling of subsidiair beschermd verifiëren?

- Vooreerst kunnen de identificatiegegevens van asielzoekers, erkende vluchtelingen of subsidiair beschermden worden geverifieerd aan de hand van een identiteitsbewijs uitgereikt door de Belgische autoriteiten:
 - De identiteit van deze aanvragers kan dus worden geïdentificeerd aan de hand van een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister (bv. een elektronische verblijfskaart [A](#), [B](#),...).
- Als zij omwille van hun statuut, niet over een dergelijk bewijs beschikken, kunnen zij aan de hand van een ander geldig, door de Belgische openbare overheden uitgereikt document worden geïdentificeerd.

Voor een vlotte behandeling van een aanvraag maakt de aanvrager best gebruik van één van de volgende documenten:

- het attest van immatriculatie dat werd afgeleverd door de gemeente en geldt als voorlopige verblijfsvergunning (bijlage 4, de zogenaamde '[oranje kaart](#)')
 - de registratie van een asielaanvraag bij dienst Vreemdelingenzaken ([bijlage 26](#) of [26 quinquies](#) in geval van meervoudige aanvraag)
 - een bewijs van asielaanvraag bij grenscontrole ([bijlage 25](#) of [25 quinquies](#) in geval van meervoudige aanvraag)
 - een voorlopig verblijfsattest ([bijlage 15](#) in afwachting van een verblijfsdocument)
 - een bijzonder verblijfsdocument ([bijlage 35](#) in geval van beroep bij Raad voor Vreemdelingenbetwistingen)
- Indien bovenstaande documenten niet beschikbaar zouden zijn kan de aanvrager theoretisch ook gebruik maken van andere documenten opgesomd in de overige bijlagen bij het [koninklijk besluit van 8 oktober 1981](#). De verwerking van een aanvraag tot verlenen van een basisbankdienst kan op basis van deze documenten evenwel meer tijd in beslag nemen. De bijlage bij deze FAQ biedt een overzicht van deze documenten, inclusief een link naar een voorbeeld van ieder type document.

- Tot slot kan de identiteit van de aanvrager die nog niet over een door een Belgische overheid uitgereikte identiteitskaart of een ander geldig verblijfsdocument beschikt, uitzonderlijk en ten voorlopige titel worden geverifieerd aan de hand van een paspoort dat werd uitgereikt door een buitenlandse overheid. Deze verificatie geldt dan tot op het ogenblik waarop de verificatie opnieuw kan worden uitgevoerd aan de hand van de identiteitskaart van de cliënt of aan de hand van het door de Belgische overheden uitgereikte verblijfsdocument.
- Het reglementair kader vereist niet dat de hierboven bedoelde overheidsdocumenten die de wettigheid van het verblijf van vreemdelingen in België attesteren (bijvoorbeeld de zgn. oranje kaarten), vergezeld moeten worden van een paspoort of identiteitskaart van de betrokkenen, ook al vermelden die documenten zelf dat zij in het algemeen geen voldoende identiteitsbewijs vormen behalve wanneer zij vergezeld zijn van een paspoort. Elk van bovenstaande documenten kunnen dus op zichzelf als rechtsgeldig identificatiedocument worden beschouwd.

12. Wat als er bij een aanvraag twijfels bestaan over het verlenen van de basisbankdienst en de toepassing van de wettelijke regels?

De banken hebben de nodige procedures opgezet opdat bankmedewerkers in dergelijke gevallen een beroep kunnen doen op de gebruikelijke interne diensten van de bank om verduidelijking te krijgen over het dossier en de correcte afhandeling van de aanvraag voor de basisbankdienst.

13. Wat is de rol van de Ombudsfin in geval van weigering of opzegging?

Een klant kan een klacht in dienen bij Ombudsfin wanneer hij van mening is dat de basisbankdienst ten onrechte werd geweigerd of opgezegd. Ombudsfin kan de beslissing van de bank vernietigen of de basisbankdienstverlening aan een andere bank opleggen.

Bijlagen bij het KB van 8 oktober 1981

(<https://dofi.ibz.be/sites/dvzoe/NL/Pages/BijlagenbijhetKBvan08101981.aspx>)

- [Bijlage 3 Aankomstverklaring \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 3 bis Verbintenis tot tenlasteneming](#)
- [Bijlage 3 ter Melding van aanwezigheid \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 4 Attest van immatriculatie Model A \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 5 Attest van immatriculatie Model B \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 6 Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister \(Papier\) \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 6 Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister \(Elektronische\) \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 6 bis Europese blauwe kaart \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 7 Identiteitskaart voor vreemdeling \(Papier\) \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 7 bis EG - Langdurig ingezetene \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 8 Verklaring van inschrijving \(Papier\) \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 8 Verklaring van inschrijving \(Elektronische\) \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 8 bis Document ter staving van duurzaam verblijf \(Papier\) \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 8 bis Document ter staving van duurzaam verblijf \(Elektronische\) \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 9 Verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 9 bis Duurzame verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 10 Bijzonder Doorlaatbewijs \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 10 bis Doorlaatbewijs \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 10 ter Doorlaatbewijs \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 10 quater Bijzonder Doorlaatbewijs \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 11 Terugdrijving \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 11 bis Beslissing tot binnenkomstweigering met terugdrijving \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 11 ter Beslissing tot binnenkomstweigering met terugdrijving - Asielzoeker \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 12 Bevel om het grondgebied te verlaten Model A \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 13 Bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 13 bis Beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 13 quinquies Bevel om het grondgebied te verlaten Asielzoeker \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 13 sexies Bevel om het grondgebied te verlaten met inreisverbod \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 13 septies Bevel om het grondgebied te verlaten met inreisverbod en vasthouding met het oog op verwijdering \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)

- [Bijlage 14 Beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 14 ter Beslissing tot intrekking van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 14 quater Beslissing tot intrekking van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 15 Attest afgegeven in toepassing van artikel 30, 33, 40, 56, 101, 109 of 119 van het KB \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 15 bis Ontvangstbewijs van een aanvraag voor toelating tot verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 15 ter Beslissing tot niet-inoverwegingname van een aanvraag voor een toelating tot verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 15 quater Beslissing tot onontvankelijkheid van een aanvraag voor een toelating tot verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 15 quinquies Ontvangstbewijs van een aanvraag voor toelating tot verblijf of een toelating tot verblijf van meer dan drie maanden \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 16 Aanvraag om machtiging tot vestiging of tot het bekomen van de status van langdurig ingezetene \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 16 bis Ontvangstbewijs \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 16 ter Beslissing tot niet-inoverwegingname \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 17 Verwerping van een aanvraag om machtiging tot vestiging/tot het bekomen van de status van langdurig ingezetene \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 18 Attest van vertrek \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 19 Aanvraag voor een verklaring van inschrijving of van een ideniteitskaart voor vreemdelingen in de hoedanigheid van Zwitserse onderdaan \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 19 bis Werkgeversattest](#)
- [Bijlage 19 ter Aanvraag voor een verblijfskaart van een familielid van een burger van de Europese unie of voor een ideniteitskaart voor vreemdelingen, in de hoedanigheid van familielid van een Zwitserse onderdaan \(Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 19 quinquies Beslissing tot niet-inoverwegingneming \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 20 Beslissing tot weigering van verblijf van meer dan drie maanden met bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 21 Beslissing die een einde stelt aan het recht op verblijf van meer dan drie maanden met bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 22 Aanvraag om duurzaam verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 22 bis Attest \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 23 Beslissing tot onontvankelijkheid van de aanvraag om duurzaam verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 24 Beslissing tot weigering van het duurzaam verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 25 Attest afgegeven in toepassing van artikel 72 van het K.B. \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 25 quater Beslissing tot weigering van binnenkomst met teruggedrijving of terugleiding tot aan de grens \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)

- [Bijlage 25 quinquies Attest afgegeven met toepassing van artikel 72, §1, 1ste lid van het K.B. \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 26 Attest afgegeven in toepassing van artikel 71/4, 73, 78 of 79 van het K.B. \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 26 quater Beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 26 quinquies Attest afgegeven met toepassing van artikel 71/4, 73 of 79 van het K.B. \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 27 Machtiging tot terugkeer \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 28 Doorlaatbewijs afgegeven in toepassing van artikel 85§4 of 98 van het KB \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 29 Uitnodiging afgegeven in toepassing van artikel 92, 98 of 101 van het KB \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 32 Verbintenis tot tenlasteneming](#)
- [bijlage_32.pdf](#)
- [Bijlage 33 Verblijfsdocument afgegeven aan een student in toepassing van artikel 102 van het KB \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 33 bis Bevel om het grondgebied te verlaten \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 35 Bijzonder verblijfsdocument \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 37 Attest van afneming \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 38 Bevel tot terugbrenging \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 39 Beslissing tot het vasthouden in een welbepaalde plaats \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 39 bis Beslissing tot het vasthouden in een welbepaalde plaats \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 39 ter Beslissing tot het vasthouden in een welbepaalde plaats \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 40 Beslissing tot niet-inoverwegingname \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 41 Beslissing tot niet-inoverwegingname \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 41 bis Bewijs van ontvangst van een aanvraag voor een machtiging tot verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 41 ter Beslissing tot niet-inaanmerkingneming van een aanvraag voor een machtiging tot verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage 41 quater Beslissing tot niet-ontvankelijkheid van een aanvraag voor een machtiging tot verblijf \(Specimen Bijlage KB 08/10/1981\)](#)
- [Bijlage_42 Beslissing tot niet-ontvankelijkheid van een verblijfsaanvraag \(KB16022015\).pdf](#)
- [Bijlage_43 Beslissing waarmee de vreemdeling geïnformeerd wordt over de gedeeltelijke betaling van de bijdrage \(KB16022015\).pdf](#)
- [Bijlage_44 Beslissing tot weigering van verblijf van meer dan drie maanden met bevel \(\) \(KB13022015\).pdf](#)
- [Bijlage_45 Beslissing tot niet-inoverwegingname van een aanvraag voor een machtiging tot verblijf van meer\(\) \(KB13022015\).pdf](#)